

gulære! Hvor korogrammer er vist, er enheden amtet — hvorfor det? Vi tæller da på langt mindre og mere anvendelige enheder. Et kort over procenten af hel-tidsbeskæftigede ved husmoderafløsning m.m. er misvisende, når enheden er amtet.

Kildeangivelserne og de indledende diskussioner til kapitlerne er gode. Bogen anbefales som håndbog, fordi den behandler og kommenterer en række statistiske parametre.

Christian Wichmann Matthiessen.

J. Larsen, O.B. Rasmussen og S. Villadsen: Bliver Danmark skævere?

Jørgen Paludans Forlag, Kbhvn. 1976, 208 s., talr. fig. og tab. 20 cm. Kr. 49,50. Med focus på Ribe amt trækkes den økonomisk-historiske udvikling op for Danmarks erhverv. Denne konkrete indgang tilfører de kendte træk en ny synsvinkel og giver den generelle oversigt mere liv. Den erhvervsmæssige status og udvikling i udvalgte enkeltregioner vurderes på basis af en række statiske variable, og resultaterne diskuteres med henblik på ulighederne. Er der tale om centerudkant forhold eller forskellige faser i en udligning? Bearbejdelsen af det statistiske materiale består i simple sammenstillinger og tolkningen kan forekomme noget omstændelig.

Ruth Helkiær Jensen.

E. Alistair Smith: The Katthammarvik peninsula, island of Gotland.

Geographical Field Group, Regional studies no. 19. Department of Geography, University of Nottingham 1975. 125 s., talr. fig., 29 cm. Pund 2.00.

En forbillig geografisk rapport baseret på 8 dages feltkursus og et vel tilrettelagt for- og efterarbejde. Som sådant er det værd at kende, mens vi har mere udtømmende kilder til Gotlands geografi.

Ruth Helkiær Jensen

E. Schunke: Die Periglazialerscheinungen Islands in Abhängigkeit von Klima und Substrat.

Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Mathematisch-Physikalische Klasse. Dritte Folge. Nr. 30. Vandenhoeck & Ruprecht. Göttingen 1975. 273 s., 61 fotos, 7 fig., 1 Tafel, 4 tabeller och 1 översiktskarta. 24 cm. DM 88.-.

På kartor över permafrostens utbredning

på norra halvklotet ligger Island såsom en länk mellan det stora euroasiatiska och det nordamerikanska permafrostområdet. Landet har därför av många uppfattats såsom ett intressant område för periglacialforskning. Island erbjuder också genom sin absoluta avgränsning och sin särpräglade relief goda möjligheter till en naturlig regionindelning. Därtill finns många av de cryogena ytformerna representerade i Island.

Inom Göttingenuniversitetets forskningsprogram har Ekkehard Schunke under tre fältarbetssäsonger 1970-72 utfört en inventering av frostmarksformer i Island. Den observerade utbredningen av olika former och formelement ger författaren möjlighet att diskutera icke endast klimatberoendet utan också formernas avhängighet av pedologiska och litologiska faktorer, vilka i Island har särskilt stor betydelse.

De flesta av de geomorfologiska problem, som Schunke tar upp till behandling, har tidigare bearbetats av andra forskare i Island, men avhandlingen utgör den hittills mest kompletta såväl systematiska som regionala genomgång av Islands periglacialmorfologi.

Harald Svensson

Ewald Glässer: Südnorwegische Agrarlandschaften.

Kölner Forschungen zur Wirtschafts- und Sozialgeographie. Bd. XXII, 1975, 250 s., 15 tavler og 6 plancher. 17 × 24 cm. DM. 68.-.

På grl. af et omfattende kildemateriale af landbohistorisk, demografisk og erhvervsmæssig art behandles landbrugets udvikling og nuværende status i Sydvestnorge. Modsætningen mellem Jærens ekspanderende landbrug — malkekvæg, gartnerier med drivhuse (tomater, agurker) — og fjeldregionernes affolkning er hovedtemaet for analysen, og det belyses ved såvel regionale som helt lokale eksempler gennem matrikelkort, land-use-kort og store, sammensatte flyfotos. Den hændende sæterdrift omtales ligesom græsningen af geder og får i fjeldregionerne (transhumance).

Gennem hele afhandlingen bemærker man den tydelige interesse for at belyse samspillet mellem natur og mennesker. Forfatteren peger på, at nyere geografiske arbejder ofrer for lidt opmærksomhed på de fysiske-geografiske faktorer, men er da også klar over, at det valgte område ligger »teilweise in den Grenzbereichen der

Ökumene, wo sich Gunst- und Ungunstfaktoren der Physis bekanntlich stark auswirken«.

En litteraturliste på 15 sider afrunder det omhyggelige arbejde med mange gode henvisninger til især norsk og tysk landbrugs litteratur.

Kr. M. Jensen

M. Jones: Finland — Daughter of the Sea.

Studies in historical geography. Wm Dawson & Sons Ltd. Folkestone 1977, 247 s., 42 fig. 9 tab. 22 cm. Pund 9.-.

Dette arbejdes hovedtema er følgende: Finlands kystområde mod Den botniske Bugt og Den finske Bugt er i de sidste 10.000 år gennem landhævning blevet stærkt øget mod vest og syd, og landets areal er blevet omtrent dobbelt så stort som i Yoldiaperioden. Denne proces fortsætter i vor tid, stærkest i området langs Østra Kvarken og mindst i den østlige del af Den finske Bugt.

En lang række spørgsmål behandles, men det vigtigste er udviklingen i Vasaområdet. Forf. angiver beliggenheden af fund fra Yngre Stenalder, Bronzealder og Jernalder i den sydlige del af Finland, som er fåtallige eller mangler helt langs Den botniske Bugt. Her dominerer en yngre bosættelse, og det er ganske vigtigt at få en redegørelse for Vasaområdet, hvor der dannedes et centrum, delvis med indvandring fra Sverige. Man får en udmærket oversigt over dette nye centrum for nordisk kultur, bl.a. vedr. indlemmelse og anvendelse af nydannet land. Der er mange henvisninger, især til finsk litteratur, og vor kundskab om den senere del af kystkoloniseringen ved Den botniske Bugt er blevet stærkt forøget.

Niels Nielsen

P.J. Perry: A Geography of 19th-Century Britain.

B.T. Batsford Ltd, London & Sydney 1975. 187 s., 35 fig., 28 fotos. 14 × 22 cm. Pund 3.20.

At give en dynamisk skildring af Storbritanniens geografi i det 19. århundrede i ovennævnte omfang synes på forhånd at være en halsløs gerning, ikke mindst i betragtning af den overvældende stofmængde, der fra geografisk side står til rådighed. Vel ud fra denne betragtning har forf. valgt at meddele sit stof i de 8 kapitler i form af ret grove oversigter, krydret med en stor mængde detaljer. På